

HUSITA

Časopis Pražské diecéze ČČSH

číslo 2/2025 | ročník XXIII | duben 2025

Husita vychází 6x ročně

Vydává

Pražská diecéze Cirkve československé husitské
ve spolupráci s Husitským centrem, o. p. s.,
ISSN 1214-4630

Kontaktní adresa

Časopis Husita, Pražská diecéze ČČSH,
V Tišíně 3, 160 00 Praha 6
tel.: +420 777 759 652
e-mail: renata.veliskova@ccshpraha.cz
web: www.ccshpraha.cz/casopis-husita

Pověřená redaktorka a jazyková korektura

Renata Velišková

Grafické zpracování

Mgr. Simona Ullspergerová

Tisk

Tiskárna A.M.G., s. r. o.
Mírová 2, 679 04 Adamov

Příspěvky do časopisu

Deadline pro zaslání příspěvků je vždy
do 25. každého lichého měsíce. Jedině tak může
být zajištěno včasné vydání časopisu a jeho
distribuce čtenářům. R. Velišková, pověřená
redaktorka. Děkujeme za pochopení.

Spolupracovníci

J. Boček, ThDr. T. Butta, Th.D., RNDr. M. Hlasivcová,
Ing. I. Kraus, Mgr. K. M. Lukasová, Mgr. K. Merglová,
I. Muzikářová, O. Nováček, PhDr. O. Nytrová,
PhDr. L. Peřinová, Ph.D., Mgr. J. Pokorná,
Š. Sedlecká, DiS., Mgr. M. Skočdopole,
J. Skořepová, DiS., Ing. V. Strachota, Dr. F. Vrbenská

Distribuci a objednávky zajišťuje

sekretariát PD ČČSH, tel.: +420 234 760 058
Faktury a potvrzení přijetí plateb zajišťuje
ses. Ing. Martina Hájková, tel.: +420 777 759 655

Prodejní místa

Prodejna Blahoslav, Wuchterlova 5, Praha 6
Pražská diecéze ČČSH, V Tišíně 3, Praha 6
Husův institut teologických studií,
Roháčova 66, Praha 3

OBSAH

4–5

Kázání bratra
patriarchy
při husitské
bohoslužbě
v Sudoměři

6–8

Co nového
ve spolku Tvoři-
me spolu v Pří-
brami

9

Podbořanský
Masopus

10–11

Lepší způsob
postu

12–13

Hudba jako
duševní potrava

14–15

Husitské lodě

16–19

Almanach
Dialogu na cestě
aneb Literární
hodokvas

20–23

Řím město
památek

24–26

Pozornost vůči
přítomnosti boží

27

Zamyšlení nejen
nad Stébly
sopečného
původu

28–29

Dýchání

30–31

Malá výprava
do architekto-
nického světa

32–33

Carneval
v Bellinzoně

34–35

Dialog
na cestě –
informuje

*„Smiluj se nad námi, Hospodine – v tebe doufáme!
Buď nám každé ráno posilou a v čase soužení záchranou.“*

Bible, Izaiáš 33,2

Kázání bratra patriarchy při husitské bohoslužbě v Sudoměři

4

Lepší způsob postu

10

*Co nového ve spolku
Tvoříme spolu v Příbami*

7

*Almanach Dialogu na cestě aneb
Literární hodokvas*

17

Řím, město památek

20

Carneval v Bellinzoně

32

*Pověřená redaktorka
Renata Velíšková*

Renata Velíšková

Kázání bratra patriarchy při husitské bohoslužbě v Sudoměři

Dne 29. března 2025 se uskutečnilo setkání v Sudoměři k připomenutí slavnostního odhalení památníku Jana Žižky před 100 lety. Součástí programu byly středověké tržště, rekonstrukce bitvy, ale také husitská bohoslužba, kterou vedli společně bratr patriarcha ČČSH Tomáš Butta, plzeňský biskup Lukáš Bujna, duchovní z Poděbrad Radka Ziková a duchovní z Písku Samuel Vašin. Při této příležitosti zaznělo kázání bratra patriarchy o chápání pravdy v Bibli, v husitství a dnes, které zde uvádíme.

S Mistrem Janem Husem a s husitstvím je spojen výraz a hodnota pravdy. Slovo pravda se vyskytuje často v dobových pramenech a dostalo se i na prezidentskou vlajku. Známé je Husovo sedmero o pravdě, které začíná hledáním pravdy a končí bráněním pravdy. Podle kněze, kazatele a reformátora Jana Husa poznává člověk pravdu pře-

devším z Písma svatého, a Hus sám byl takto osloven. A když člověk tuto pravdu poznává, tak ho osvobozuje a ukazuje mu pravou životní cestu, která ovšem není široká a pohodlná, ale úzká a náročná. Tuto pravdu Ježíšova evangelia Jan Hus především jako duchovní osobnost a věřící křesťan hlásal, prosazoval a hájil slovem.

Tato Boží pravda vstoupila v určité životní chvíli i do života vojáka Jana Žižky z Trocnova. Rozhodl se dát do služby této pravdě všechny své schopnosti vojáka a zkušenosti ze středověkého válečnictví. Jeho pochopení Boží pravdy bylo starozákonní a připomínalo vrstevníkům Jozua, který obsazoval zaslíbenou zemi a dobýval město za městem. Žižka prosazoval a hájil pravdu mečem jako muž středověku.

Přesto i on byl věřící křesťan a věděl, že člověk k pravdě Boží nedojde jen svým rozumem. Aby ji mohl pochopit, musí být osvícen Duchem svatým. Je to zřejmé z jeho dopisů a dalších písemností, které jsou s Žižkou spojovány. Poslyšme citát: „*Milost Ducha svatého rač přebývatí s vámi i s námi a rač osvítiti srdce a rozumy naše i všech věrných, kteří se zaslazují o pravdu Pána našeho všemohoucího.*“ A ještě další citace: „*Z milosti a daru Otce a Pána Boha všemohoucího uvěřivše a přijavše osvícení jisté, stálé, ohlášené a přesvědčivé pravdy a zákona Božího.*“

Pro středověké husity bylo příznačné přesvědčení, že pravda se člověku otevírá jen z Boží milosti a je darem. Jako darovaná a od Boha přijatou pravdu považovali tzv. čtyři články, které spojovaly pražany, tábory i východočeské orebity. Žižka je opakovaně citoval ve svých dopisech a měl je vepsané i v úvodu svého tzv. vojenského řádu. Tyto články znějí: Zaprvé dát svobodu Božímu slovu v kázání. Zadruhé přijímání těla a krve našeho Pána Ježíše Krista. Zatřetí přivedení kněží k takovému způsobu života, jako žil Kristus

a jeho apoštolové. Začtvrté odstranění hříchu nejprve v sobě, a pak v druhých.

Charakteristické pro víru středověkých husitů a Žižkovo přesvědčení bylo, že všechny věci tohoto světa jsou dočasné a pomíjejí, ale „*pravda Pána Jezukrista, Boha všemohoucího zůstává na věky.*“ K této pravdě odkazuje slovem a životem Jan Hus, obranou meče Jan Žižka, ale i svědectví dalších postav české reformace, známých i méně známých.

Co pro nás křesťany hodnota Boží pravdy znamená dnes? A jak ji chápeme? Boží pravda není pravdou lidskou, která se každou chvíli mění. Je to pravda, která nás přesahuje a kterou nemá člověk ve svých rukou. Cesta k této pravdě je velmi obtížná a náročná. Takže se na ni dá dokonce rezignovat a dojít k názorům: „*Vždyť přece každý má svou pravdu.*“ „*Nelze rozeznat pravdu od klamu a naopak.*“ Přesto o tématu pravdy slyšíme v Bibli. Zvláště v Janově evangeliu (J 8,32; J 17,17.19; J 18,37) a v listech Janových, kde se přímo hovoří o životě v pravdě (3 J 3–4). Touto pravdou je Ježíš (J 14,6). Pozvání k pravdě napříč stáletími je pozváním do Kristovy blízkosti, k jeho slovu a svatě večeři. Kež nás Bůh přivádí ke své pravdě, kterou je ukřižovaný a vzkříšený Ježíš. Doby se mění, ale tato pravda na věky zůstává!

ThDr. Tomáš Butta, Th.D.
patriarcha ČČSH
Foto: Oldřich Nováček

Co nového ve spolku

Tvoříme spolu v Příbrami

Charitativní spolek Tvoříme spolu v Příbrami pokračuje ve své aktivitě a navazuje nové spolupráce: Jednou z nich je navázání kontaktu s textilní dílnou Rukama nohama v Dobříši, vedenou paní Noemi Trojanovou. Tato dílna zaměstnává sociálně a zdravotně znevýhodněné osoby a přináší jim pracovní příležitosti. A tak její klienti budou pro nás vyrábět např. čtverce na deky pro dlouhodobě nemocné děti v Nemocnici v Hořovicích (viz projekt spolku Babíkov.z.s.) a jiné užité předměty pro charitativní činnost. Obdrželi jsme od paní Trojanové látky s dětským motivem na výrobu zavinovaček a polštářků pro Mini děti v neonatologickém oddělení Nemocnice v Ústí nad Labem, za což moc děkujeme.

➡ V oblasti dobrovolnické činnosti jsme objevili nové dobrovolnice z Dobříše na šití a háčkování dětských hraček, jsme za ně nesmírně vděční. Chystáme výstavu našich prací v Městské knihovně na Dobříši. S našimi výrobky se zúčastníme farmářských trhů a výtežek bude použit na charitu a na nákup materiálu pro naše tvoření. I nadále pracujeme pro spolek Babíkov, který zprostředkovává distribuci našich prací do Nemocnice v Příbrami, Berouně a Nizkoprahové centrum v Příbrami a další žadatele o dobrovolnické služby.

➡ Pro vážně nemocnou osobu ze spolku Babíkov jsme uspořádali finanční sbírku v hodnotě 8 000 Kč pro její rodinu, která je v nezáviděníhodné situaci.

➡ Stále dodáváme „zboží“ do partnerského spolku Klubko s nítí pomáhá v Kolíně a nedávno jsme jim zaslali 112 ks háčkových záchranářů (medvěďů), které spolek předává skuteč-

ným záchranářům do sanitek, aby se děti uklidnily a nebály se. Posíláme do Kolína i další požadované předměty pro charitativní účely.

➡ V kostele CČSH na Březových Horách máme stálou prodejní výstavku našich prací.

➡ V rámci dalšího vzdělávání a společné činnosti jsme vytvořili program na 1. pololetí 2025 na různá témata, např. Květinový swap, Salátový bar, Barvy v našem životě, Muzikoterapie, S lesníkem do lesa, Jak se dělá rodokmen, Zahradní slavnost s indickou nebo indonéskou kuchyní a další.

► Doma naše děvčata stále háčkují a pletou čtverce na deky, ponožky, čepice a šály pro lidi bez přístřeší, ponožky pro domovy seniorů, nemocnice apod. Také zavinovačky pro nedonošené děti, chobotničky do inkubátorů, polštářky, „omalovánky“ (vycpaná zvířátka a panenky, na které děti malují, aby se v nemocnici zabavily). Dále srdíčka pro maminky, které odcházejí s dětičkami domů z nemocnice, háčkové hračky, čepičky na vlásky, klíčenky a další potřebné věci.

► Veškerou naši činnost velmi podporuje NO CČSH na Březových Horách a restaurace U Modré Kočky, které nám poskytují zázemí. Moc a moc jim děkujeme a vážíme si jejich přízně. Díky patří především našim tvořilkám, které věnují nemálo svého času a umu ve prospěch potřebných.

► Dělá nám radost, že jsme stále potřební a nezištně děláme radost

druhým. Čas věnovaný této činnosti nás přesvědčuje, že je prospěšný nejen z hlediska emocionální pohody, ale i vytváření sociálních a společenských hodnot.

Pro zájemce z řad čtenářů je možno pracovat i z domova, informace na níže uvedeném telefonním čísle. Scházíme se každé pondělí na faře CČSH, nebo v restauraci U Modré Kočky, vždy od 14 do 16 hodin.

Přidejte se k nám.

Irena Muzikářová, tel. 723 763 625

Drobné velikonoční výrobky jsou od členek našeho workshopu, který na faře pravidelně pořádáme a v počtu 10 až 15 šikovných členek se vzájemně obohacujeme. Paní Irena Muzikářová, která už do Husity několikrát poslala článek o této milé iniciativě, je tím hlavním organizátorem. Plánuje program setkávání na faře a zajišťuje přeposílání všeho, co se vyrobí/uplete, uháčkuje, udrátkuje, namaluje... nejen do příbram-

ské porodnice, domovů seniorů i mimo Příbram na základě dohody se všemi, kteří mají o výrobky zájem a mají z nich radost. A o tom to přece v našich životech je. Nežijeme v lehké době, ale všichni jsme život dostali a musíme ho žít právě nyní. Záleží na tom, jak ho kdo žít chce, má a může. Vždyť přece stačí otevřít Bibli--- a připomenout si ta osvědčená slova: „všechno zkuste, ale jen toho nejlepšího se držte“--- „všechno

je člověku dovoleno, ale jen to dobré mu prospívá“----„miluj svého bližního jako sebe“----- V dnešním světě chybí radost, láska, ale i pokora a uvědomění si toho, že nám nestačí jen ta lidská moudrost. Náplň setkávání na workshopech na faře je různá a zajímavá. V průběhu jejich konání se už u nás vystřídali i různé lektorky a lektori a mohli jsme se seznámit nejen s rukodělnými technikami, ale i povídáním např. o medu od zkušeného včelaře, přípravě jídel asijské kuchyně, využití bylinek z přírody i zahrady, pěstování květin i zeleniny, úpravě vánočního stolu, adventní výzdobě, zpívání při harmonice na zahradě účastnic, cvičení na židličkách...

Také si povídáme o Bibli, církevních svátcích a jejich významu pro nás, pořádali jsme sederovou večeři, máme ji uspořádat i letos na faře. Jedna z členek paní Taňa Krechová pravidelně zdobí náš kostel na Březových Horách o Vánocích i Velikonocích, např. adventní věnec celý z navlečených rybích šupinek, ze skořápek ořechů, z papírových roliček telefonního seznamu – obarvených a upletených do tvaru nejen adventního věnce, ale i 1,5 m makety našeho kostela, obrazů Křížové cesty ze sušených přírodnin... V kostele nabízíme rukodělné výrobky i k zakoupení

a ze získaných peněz nakupujeme materiál na další výrobky, které se poskytují tam, kde přináší radost. Dělali jsme i burzy oblečení na zahradě kostela i na faře a radost přinesly i nám, přestože si vyžádaly čas a ochotu všech, kteří pomohli.

Jsme rády se Štěpánkou Sedleckou, že jsme mohly poskytnout faru pro toto setkávání a že vidíme, že všechny účastnice k nám docházejí rády. Mnoho času doma věnují výrobě všech těchto věcí, které přinášejí nebo na faře přímo tvoří. Příbramskou faru čeká velká rekonstrukce, probíhají mnohá jednání a plány. Dostavba bytových jednotek v areálu přinese mnoho změn a práce, ale snad i finanční pomoc do budoucna, protože reálná situace s finančním zajišťováním chodu náboženské obce není jednoduchá.

Věřím ze svého dlouhého života i církevní praxe, že co je požehnáno – stane se. Tak to bylo i s našim sborem Mistra Jakoubka na Březových Horách – který bude mít v příštím roce 90 let trvání (postaven v r. 1936 za 5 měsíců bez dotací státu jen z práce a pomoci lidí!).

*Jana Skořepová, DiS.
NO Příbram*

PODBOŘANSKÝ

MASOPUST

Průvod městem, zabijačkové hody, muzika,
občerstvení, tradiční masky a plno zábavy.

PODBOŘANY

Také v letošním roce byl zahájen již tradiční Masopust v Podbořanech kající modlitbou a krátkou promluvou o masopustních hříších, kterými jsou obžerství, nestřídmé pití, pýcha, lakota, závist, hněv, lenost. Sešlo se velké množství masek i přihlížejících účastníků.

Po úvodní promluvě duchovního se ujal slova lauffer, který požádal starostu o průchod městem. Bylo vyhověno, střápatý obdržel klíč od města, a pak se již za zvuku harmoniky šlo průvodem. Akci si užily zejména děti, zvláště když se organizace ujalo místní mateřské centrum Chůvička.

Další foto z akce naleznete zde:
<https://eu.zonerama.com/laurencia/Album/12944394>

Ing. Ivo Kraus

Lepší způsob postu

Karel Jaromír Erben:
Pučala má milá pučálku,
nesla ji milému na šálku:
*„Od lesa k lesu pučálku nesu,
pu-pu-pu, pu-pu-pu-pučálku.“*
Nese ji milému na šálku.
(Prostonárodní verše a balady)

Příprava pučálky, která je velmi zdravá pro jarní očistu, posilu a proti únavě. Báby pučálnice už, bohužel, na ulicích u kamínek nepotkáme, proto si toto skvělé postní jídlo připravme samy.

1. den: do zavařovací sklenice nasypete přebraný celý hrách a zalijte dvojnásobně studenou vodou, zakryjte igelitem s několika dírkami a nechejte stát 24h na okně, ne na přímém slunci.

2. den: vylijte vodu ze sklenice, propláchněte hrášek a už bez vody zavíčkejte igelitem, nechejte na stejném místě stát dalších 24h.

3. den: opět jemně propláchnout naklíčený hrášek, pozor! – neulámat při oplachování klíčky, už mohou mít až 0,5 cm! – a buď rovnou použít na pučálku nebo ještě nechat naposledy ve sklenici na okně další den.

Na másle v troubě či na pánvi opražit naklíčený hrášek = silně návyková dobita, možno na slano či na sladko s rozinkami etc.

Na Chodsku se jí říká pálenec a jídávala se 4. postní neděli, na Mladoboleslavsku vodou z pučálky zalévali políčka proti plisním a parazitům, kraj od kraje měl své speciální zvyklosti s pučálkou.

V postu jde nepochybně o narovnání, uzdravení našeho vztahu k Bohu. Může mít nejrůznější podobu. Zaměřme se především ne na formu, ale na obsah a třeba si dejme postní závazek – zkou-

mat poctivě a pokorně, co pokrýváje naše lidství, na to, že máme hodně daleko k tomu, abychom byli Božím obrazem. Snadné to nikdy nebude a není. Ale také vůbec ne zbytečné a marné. A pak pro nás půst nebude žádnou chmurnou záležitostí, naopak! A jak praví Matouš, evangelista v 6. kapitole 16. verši: „*Utrápeně se tváří pokrytci.*“ A Hildegarda z Bingenu dodává: „*Pyšnému člověku okázalosti půstu mohou pýchu v něm jen posilovat.*“

LEPŠÍ ZPŮSOB POSTU pro 40 dní (dámy si následující řádky, prosím, převedou do feminima:

1. usmívej se, půst je radost, a radostný rytíř Kristův je pravým rytířem (rytířkou...)
2. povzbuď někoho
3. uznej úspěchy a kvality druhého
4. odděľ nepoužívané a daruj
5. pomoz někomu, aby si mohl odpočínout
6. napomeň s láskou, nemlč ze strachu
7. buď jemný a citlivý k okolí i sobě
8. uklidň nějaký nepořádek doma i venku
9. zatelefonuj nebo navštiv rodiče a děti
10. posti se od negativních slov
11. posti se od nespokojenosti
12. posti se od hněvu, naplň se trpělivostí
13. posti se od pesimismu a starostí
14. posti se od stížností a syť se prostými věcmi života
15. přestaň žít napětí a naplň se modlitbou
16. posti se od hořkosti a smutku
17. posti se od egoismu a sobectví
18. posti se od neodpuštění

19. naplň se smířením, naslouchej!
20. posti se od slov a naplň se tichem
21. buď bez veškeré elektroniky ... a buď si jistý, že to vše prospěje Tobě i mnoha dalším...

V Benátkách nad Jizerou budeme letos prožívat Velikonoce ekumenicky s Církví bratrskou, snad se připojí i někteří římskokatolíci, čekáme na jejich vyjádření k pozvánce :-)) tedy: Na Zeleň Čtvrtek chystáme sederovou večeři, Velký Pátek chceme putovat křížovou cestou od lesoparku do benátského zámku a držet noční stráž modlitební, vigilijské v naší kapli sv. Rodiny na Husově náměstí – chcete-li se připojit – ozvěte se na mail Romanu Zábrodskému (roman.zabrodsky@atlas.cz nebo mně – (kamcadova@seznam.cz), Hod Boží velikonoční slavnostně přivítáme společnou bohoslužbou od 10h.

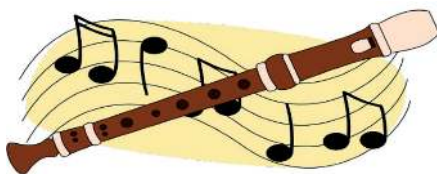
Posílám pozdravení a objetí – požehnání Nejvyššího nechť je stále s vámi!
kamila magdalena lukasová

P.S.: V září budeme opět konat jeskynní bohoslužbu v Chýnovské jeskyni, termín je v jednání a včas ho oznámím – kam vás již hodně dopředu ze srdce zvou nebo na výlet za Františkem Bílkem a Chýnovskou jeskyní v září 2.–14. 9. a 20.–27. 9. (kromě pondělků) za mnou připutujte, provedu vás moc ráda mramorovým podzemím.

Mgr. K. M. Lukasová

Ukázky z volnočasové aktivity Mgr. K. M. Lukasové, kterou provozuje jako pastorační a misijní mimo kostel

FLÉTNOVÝ SOUBOR ATELIÉRU HILDEGARDIS

- › společné hraní a muzicírování pro radost a celkové zdraví těla, duše i ducha
- › dechová meditativní hudební cvičení
- › určeno pro dospělé, kteří na flétnu umějí a pokročilejší děti
- › budova SŠ obchodu a řemesel, Bydlínského ul., Tábor – Marešův vrch
- › úterý 18,30 – 19,30 v učebně
- › úterý 17 – 18h možnost rehabilitačního cvičení v zrcadlovém sále s Niki
- › flétny stejného typu – Aulos (sopránové, altové, tenorové, basové)
- › možné občasné doprovázení některých skladeb a písní při koncertech pěveckého sboru Hlahol Tábor
- › nejde o výkony, soutěž, ale doma občas potrénovat je nutnou samozřejmostí
- › repertoár: hudební skladby jednoduché od gotiky po současnost *

Cena dobrovolná:
na zaplacení pronájmu sálu,
energií a lektorů – např. 50,- Kč/lekcí

NA VIDĚNOU, SLYŠENOU A PÍSKANOU SE TĚŠÍ

Kamila Madgalena Lukasová & spol.
kontakt, info, náměty a dotazy:
kamcadova@seznam.cz

Folklórní soubor Hlaholík

Soubor je veden formou zpívání, rytmických a dechových cvičení, tancování, a zároveň budeme věnovat čas tradicím a folklóru v průběhu celého roku (tř. otevírání studánek na jaře, oslavy a svátky v rámci kola roku: Velikonoce, dožínky, Vánoce...). Ať už formou tvoření, vykonáním nějaké činnosti, společné motivační výpravy za poznáním (masopustní obchůzky v okolí, vystoupení jiných folklórních skupin...) a občasné výlety.

■ Kroužek není věkově limitován. Vhodný pro děti samostatně, i s rodiči či prarodiči. Chtěli bychom propojit a prohloubit mezigenerační vztahy, které v dnešní době potřebují také péči. Zároveň bychom chtěli dětem přiblížit tradice, aby nebyly zapomenuty. Za pomoci celého obsahu kroužku chceme posilovat v dětech ty správné hodnoty.

- děti od 1 roku v doprovodu rodičů
- děti od 3let – vhodný doprovod rodičů, při dostatečné samostatnosti a schopnosti spolupracovat možno bez rodičů
- děti od 10let možné bez doprovodu
- pokud by se chtěli účastnit i rodiče či prarodiče spolu s dětmi, rádi vás začleníme

■ Cena kroužku ještě není pevně ukotvena.

Neměla by však přesáhnout 250 Kč měsíčně za dítě.

■ Každé úterý od 15:30 hod.

■ Začínáme od 1. 4. 2025 v budově SŠ obchodu služeb a řemesel (Bydlišského 247 4, Marešův vrch).

■ Více informací na emailu:

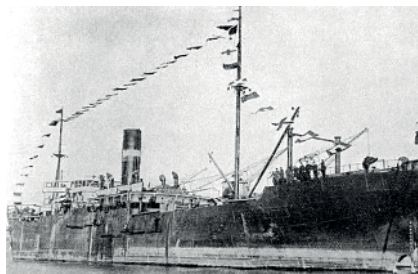
kamcadova@seznam.cz nebo na tel.č.: 725 145 539

Jan Hus příd' detailně

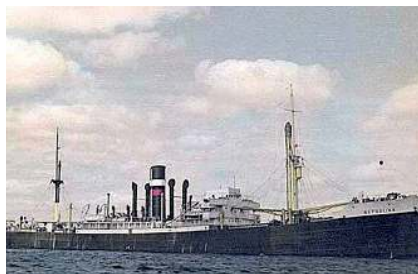
Husitské lodě

Vážení a milí čtenáři,
v minulém čísle Husity jsme přinesli text a pár fotografií o „husitských lodích“, se kterými nás seznámil duchovní Mgr. Martin Skočdopole. Protože se nám všechny fotografie nevešly, využíváme v tomto čísle prostor a posíláme ke zhlédnutí další „poklady husitské flotily“.

*Morava Bařova v Alžírsku**Jan Hus zád'*

Legie 1920

Republika, zakoupená 1952

Jan Žižka

Jan Žižka zád'

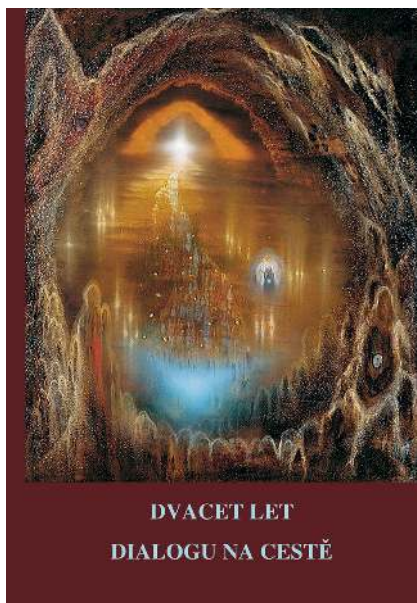

Almanach Dialogu na cestě aneb Literární hodokvas

Při oslavě významných narozenin toho, k němuž nás poutají nejpozitivnější city, patří květiny a píseň. V roce 2023 uplynulo dvacet let od založení literárně dramatického klubu Dialog na cestě. Vznikl na popud spisovatelky, esejistky a básničky Olgy Nytové, jinak rovněž zakladatelky Pražského klubu spisovatelů, v součinnosti s nímž Dialog na cestě vystupuje, a místopředsdkyně Obce spisovatelů ČR. Dialog na cestě spolupracuje s náboženskými obcemi Církve československé husitské, zpočátku na Starém Městě, od roku 2004 v Karlíně, kde je významně podporován zdejším farářem Jiřím Vaníčkem. Prvními členy, jejichž aktivita zůstává pro Dialog na cestě nepostradatelná, se stali Václav Strachota – skladatel, audiovizuální tvůrce a spisovatel, básnička a spolehlivá organizátorka Markéta Hlasivcová, básnička a znamenitá amatérská herečka Květa Salmonová.

Ekumenicky orientované společenství je od počátku otevřeno všem lidem dobré vůle, činností myslí a kreativního založení. Stalo se platformou pro umělecké a lektorské vystupování významných osobností, ale také spolehlivou oporou pro tvůrce na počátku dráhy, či v osobních nesnázích. Do kruhu členů, přátel, příznivců a hostů Dialogu na cestě během celé generace jeho působení vstoupili básníci, spisovatelé, literáti, filosofové, hudebníci, výtvarní

umělci a fotografové. Karlínská „základna“ klubu proslula atmosférou kooperace, sdílnosti a pochopení.

Výrazný podíl na této přitažlivosti, která na setkání v karlínské modlitebně přivádí stále nové účastníky, připadá Olze Nytové a její renesanční osobnosti, schopné spojovat tvůrčí duše, vyhledávat zajímavé umělce a odborníky různých humanitních sfér, podněcovat součinnost. Ovocem pečlivého a nezištného úsilí Olgy Nytové je také zrcadlo dvou desetiletí existence Dialogu na cestě – fascinující literární almanach. Jako by ti, kteří se s klubem setkali,

sympatizovali s ním anebo byli (a jsou) jeho součástí, přinesli na slavnostní připomínku jeho zrození nejpestřejší květiny, jako by připojili emotivní píseň k uctění jeho základní myšlenky – významu a vlivu pozitivního dialogu jako souznění mysli a srdcí mezi jednotlivci i ve společnosti.

Jedná se o naprosto neobvyklý editorský počín. Literárního almanachu Dvacet let Dialogu na cestě se zúčastnilo texty a výtvarnou složkou na sto dvacet umělců a osobností; jejich medailonky jsou umístěny v závěru svazku. Příspěvky, jimiž jsou úvahy, eseje, verše, povídky, uspořádali editoři abecedně. Není malých autorů: každý ze zúčastněných nabídl to nejlepší intelektuálně, umělecky i spirituálně. Nadčasové a duchovně podložené zaměření sbírky podtrhuje titulní obraz Zdeňka Hajného.

Ústřední téma představuje dialog ve smyslu výměny informací, způsobu

kultivované a smysluplné komunikace a především hluboce humánního, kultivovaného a v nejčistším smyslu křesťanského života. Zvláštní kreativní aura a přátelské pouto rezonující blízkým duchovním sladěním, které se kolem Dialogu na cestě vytvořily, způsobily, že jednotlivé texty, byť nejsou koncipovány a řazeny podle specifických vzorů, působí sladě. Vytvářejí úchvatnou kytici pozoruhodných myšlenek, fabulačních kreací, inspirativních příběhů, poetických obrazů, kontemplací.

Do almanachu přispěl patriarcha ČČSH Tomáš Butta; karlínský farář Jiří Vaníček, podporovatel Dialogu na cestě a jeho spřízněná duše; starozákonní teolog a vysokoškolský pedagog Jiří Beneš; profesor Husovy československé bohoslovecké fakulty a Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy, teolog Zdeněk Kučera; vysokoškolská pedagožka, básnířka a skladatelka, duchovní Církve československé husitské Hana Tonzarová; řeckokatolický kněz,

psychiatr a myslitel, profesor Max Kašparů; filosof prof. Erazim Kohák, který se angažoval ve farním sboru ČČSE; známá filosofka a kinantropoložka, profesorka Anna Hogenová a nezapomenutelný profesor Milan Balábán – duchovní Českobratrské církve evangelické, religionista, spisovatel a básník. Jejich příspěvky rezonují se vzorem ušlechtilého, oduševnělého lidství a všeobjímající filosofií bible, racionální a přesto nezměrně citovou.

Překvapí nás literárně a myšlenkově kvalitní, vtipné i jímavé příspěvky osobností ze sféry múzického umění Niny Divíškové, Květy Fialové, Táni Fischerové, Jitky Molavcové, Štěpána Raka či úžasné, vitální Olgy Schmidtové. Nechybí veršované žerty Jana Vodňanské-

ho, glosy Ivana Krause a Zuzany Peterové, podnětná esej o dialogu Benjamina Kurase, verše Olgy Nytrové a její esej o Dialogu na lidské cestě, hříčka Martina Petišky Dialog s dialogem o dialogu, ani vzpomínky Václava Strachoty, takto druhé duše Dialogu na cestě, poezie Jany Štroblové či objevný text Bohumila Ždichynce o naději a jeho verše. Rozkladem o pravdě přispěl rovněž politolog Alexander Tomský.

Mezi jmény účastníků almanachu nalezneme členy a nejbližší spolupracovníky Dialogu na cestě: Pavel Benda, Jiří Cenek, Břetislav Ditrych, Zuzana Havelková, Markéta Hlasivcová, Květoslava Salmonová, Monika Knězková, Martina Koubová, Eliška Peroutková. Ačkoli není možné v recenzi vyjmenovat všechny

přispívající literáty, dlužno alespoň zmínit členy a spřízněnce Obce spisovatelů ČR, vystupující jako bratrská organizace Dialogu na cestě: Mircea Dan Duță, Karla Erbová, Paul Nemo Ermite, Tomáš Feifer, Ivo Fencel, Ivan Fontana, Milena Fucimanová, Tomáš Hájek, Ivo Harák, Ondřej Hník, Hanka Hosnedlová, Jaroslava Jáněová, Luboš Y. Koláček, Zita Malaníková, Alois Marhoul, Jaroslava Pechová, Lydie Romanská, Dušan Spáčil, Michal Stein, Vladimír Stibor, Radana Šatánková, Marek Šlechta, Anna Šochová, František Tylšar, Mária Uhrinová, Jiří Weinberger.

Není jediný text v almanachu – ať již v poezii, nebo próze, fikční, nebo odborněji pojatý, velkoryse filosoficky uchopený, či drobná hříčka, kte-

rý by nestál za přečtení a zamyšlení. Nabízí relaxaci, dodává energii pro duši a mysl. Vše ladí v dokonalé souhře a kompatibilitě, výtvarná složka nabízí dokonalý ideový a estetický pandán. Někteří z přispěvatelů nás již opustili, avšak literární almanach Dvacet let dialogu na cestě je poctou jejich památce. Zosobňuje poděkování za úsilí přesahující jednu generaci. Vyjadřuje naději, že lidé dobrého srdce a čistých myšlenek se mohou účinně podporovat; důkaz, že vznešenost, ušlechtilost a pospolitost nesmí zmizet ze současné společnosti; a víry, že křesťanský život v duchu Kristova odkazu neztrácí smysl a význam ani v jedenadvacátém století.

Dr. Františka Vrbenská

ŘÍM

město památek

Řím ohromuje miliony návštěvníků obrovským množstvím historických památek za období více jak tři tisíce let. Návštěvníky uvádí v úžas nejen Pantheon, velkolepé Koloseum, Palatin, akvadukt či Forum Romanum, ale i další starověké i středověké památky. Forum Romanum již od 7. století před naším letopočtem sloužilo jako centrum veškerého společenského dění, soudního, náboženského i finančního života. Po nejstarší římské silnici Via Sacra, která tudy vedla, doslova kráčely dějiny a kdysi po ní jezdili i římscí císaři, vojevůdci a dobyvatelé. Kromě starověkých památek je město plné křesťanských basilik, kostelů, klášterů (od 4. století našeho letopočtu), muzeí, kašen, fontán a soch. Na třinácti

místech v Římě můžou návštěvníci obdivovat i antické obelisky z Egypta, které sem nechali dopravit římscí císaři. Některé středověké i novověké římské památky jsou spojeny i s historií Čech a Československa. Jednou takovou památkou z období 1. světové války je i pomník italského krále Viktora Emanuela II.

Pomník Viktora Emanuela II.

Monumentální památník Viktora Emanuela II., sardinského krále, sjednotitele Itálie a také prvního italského krále, se nachází na římském náměstí Piazza Venezia. Byl postaven v letech 1885 – 1911 v novoklasickém stylu z bílého brescijského vápence a v současnosti patří vůbec k největším italským

památníkům. Viktor Emanuel II. byl jednou z významných osobností italských dějin. Žil v letech 1820 až 1878. V letech 1849 – 1861 byl králem Sardynie, a poté, co sjednotil Itálii, se v letech 1861 – 1878 stal také jejím prvním králem. Památník Viktora Emanuela II. začal být budován pod římským Kapitolem v roce 1885. Jeho autorem byl architekt Giuseppe Sacconi, který vytvořil skutečně monumentální stavbu. Památník je 135 metrů dlouhý, 130 metrů široký a dosahuje výšky 70 metrů. Skládá se z širokého schodiště, kterým je možné se dostat až k výklenku, v němž stojí socha Říma. Zleva k ní vede průvod na oslavu práce a zprava pak průvod lásky k vlasti. Autorem těchto soch je italský sochař A. Zanelli. Pokud budete po postranních schodištích stoupat ještě výše,

dojdete k oltáři národa, kterému dominuje 12 metrů vysoká a 12 m dlouhá bronzová socha krále Viktora Emanuela II. na koni. Jejím autorem je Enrico Chiaradia, který ji dokončil v roce 1901. Jedná se o největší jezdeckou sochu v Evropě. Podstavec sochy je ozdoben reliéfy zobrazujícími přední italská města. Jejím autorem je sochař Maccagnini. U paty Emanuelovy sochy se nachází ještě Altare della Patria – hrob neznámého vojína, který padl v 1. světové válce. U hrobu plápolá věčný oheň a stojí dvě strážce cti. Pomník je symbolem sjednocené Itálie. Ke slavnostnímu odhalení došlo v roce 1911 při příležitosti 50tiletého výročí vzniku království. Pomník Viktora Emanuela II. zakončuje dlouhé sloupopradí, které tvoří 15 metrů vysoké sloupy. Nad těmito

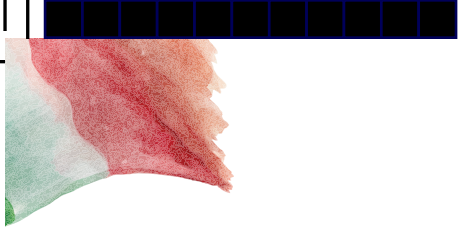
sloupy, jež mají symbolizovat italské regiony, jsou umístěny dvě bronzové sochy okřídlených čtyřspřeží, které představují vítězství. V prostorech památníku sídlí ústav dějin, knihovna, archiv a Muzeum italského národně osvobozenického hnutí. Vybudování pomníku stálo Italy obrovské finanční prostředky a údajně i část mramoru byla „nakradena“ přímo na Koloseu. Proto ho Římané možná nemají moc v oblibě a říkají mu hanlivě „*Psací stroj*“, „*Falešné zuby Říma*“ nebo „*Svatební koláč*“. Pro turisty je však tato velkolepá stavba velkým lákadlem. Poznámka: Vstup do památníku, a to včetně terasy, stojí 15 EURO. Kdo vystoupí až na vrchol památníku, kde je terasa a restaurace, je odměněn nádherným výhledem na antické i středověké památky a město. Pro Itálii má památník Viktora Emanuela II. veliký morální význam a dodnes tam probíhají vojenské a politické slavnosti a přísahy. Pro zajímavost a srovnání, druhá největší jezdecká socha v Evropě stojí v Praze na Vítkově. Zhotovil ji

Bohumil Kafka, dosahuje výšky 9 metrů a délky 9,6 metru a její hmotnost je 16,5 tuny.

Přísaha italských legionářů v Itálii

Itálie byla na počátku 1. světové války neutrálním státem, ale po příslibu Anglie a Francie, že po vítězné válce získá Terst, Italské Tyroly až po Brenneer, Gradištko, Gorici, Istririi, panství nad Valonou v Albánii, svrchovanost v Libii a Dodekaské ostrovy v Egejském moři, se přidala na stranu Dohody proti Rakousku-Uhersku a Německu. Itálie vstoupila do války v roce 1915, ale ve válce se jí příliš nevedlo.

Po drtivé porážce u Caporreta se italská fronta zastavila až na řece Piavě. Z českých vojáků v zajateckých táborech se postupně vytvořily pracovní prapory, které se po 15. dubnu 1918 změnilly na Československé vojsko podřízené italskému velení generála Andre Grazianiho. Po podpisu předsedy vlády Italského království V. E. Orlando a plukovníka Rastislava Štefánika, který zastupoval Československou národní radu v Paříži, v Itálii právně vzniklo Československé vojsko, které bylo rozděleno na střelecké pluky č. 31, 32, 33, 34 a na 39. výzvědný pluk. Počet italských legionářů v dubnu 1918 dosahoval 12,5 tisíc vojinů a důstojníků, do října 1918 se tento počet zvýšil na téměř 20 tisíc. Dne 24. května 1918 se u pomníku Viktora Emanuela II. konala slavnostní přísaha šesti set legionářů Československé národní radě.

Text této slavnostní přísahy zněl: „*Já, níže podepsaný XXX zavazuji se slavnostně, že sloužiti budu čestně a věrně jako voják Československého národního vojska československému národu, zastoupenému nyní Československou národní radou a slibuji, že čestně a věrně plniti budu všechny povinnosti, jež plynou z tohoto závazku, jmenovitě, že bezpodmínečně budu poslušen všech rozkazů svých vojenských velitelů.*“

Legionáři obdrželi z rukou italského předsedy vlády V. E. Orlando bojový prapor, který navrhl český malíř Oskar Brázda a vyšila ho jeho žena Amelie Posse-Brázdová. Později se

stal bojovým praporem 34. československého střeleckého pluku. Slavnost se setkala s velkým zájmem a podporou italské veřejnosti. Účastnil se jí též ministr zahraničí Sonnino a šest dalších italských ministrů, člen francouzské vlády, britský následník trůnu a mnoho dalších významných osobností. Triumfální úspěch u shromážděných davů římského publika měl projev člena Československé národní rady v Paříži Milana Rastislava Štefánika. Itálie byla první zemí, která uznala Československou národní radu a Československou armádu. Dalšími zeměmi, které uznaly Československou národní radu a Československou armádu, byla Francie (29. června 1918), USA (2. 9. 1918) a Japonsko (9. 9. 1918). Na slavnostní přísaze legionářů poprvé oficiálně zazněla československá hymna „*Kde domov můj*“. Slovenská část hymny byla připojena až zákonem v roce 1920.

Delegace Československé obce legionářské si tuto významnou událost připomněla po dlouhých sto letech 24. května 2018 v den výročí přísahy Čs. legií v Římě. Slavnosti se zúčastnil vojenský velitel města Říma gen. A. Biancagarin a vysocí italscí důstojníci. Za českou stranu se slavnosti zúčastnila velvyslankyně České republiky v Itálii PhDr. Hana Hubáčková, rada velvyslanectví ČR Jozef Špánik a za slovenskou stranu velvyslanec Slovenské republiky v Itálii JUDr. Ján Šotho a zástupci Nadácie M. R. Štefánika.

Zpracoval: Jan Boček

POZORNOST vůči PŘÍTOMNOSTI BOŽÍ

Význam pozornosti v křesťanské kontemplaci

pokračování z minulého čísla

Radí se soustředit pozornost na srdce, jeho tep, přítom zadržovat a kontrolovat dýchání. Má k tomu napomáhat i zvláštní tělesný postoj.⁽²²⁾ V úvodní studii k I. dílu Encyklopedie mystiky autorka vyzdvihuje sílu okamžiku při modlitbě srdce. „Takto přilnout k přítomné chvíli, symbolizované dechem, znamená vzdát se minulosti, přítomnosti i mnohosti, již tato dělení dávají vzniknout, a důsledně se s tím vším rozejít. (...) Vrcholem modlitby je mlčení. Okamžik, na nějž se modlíci zaměří, je jakoby pramenem, z něhož prýští ticho. Duchovně zaměřený člověk proniká do světelné jednoty – věčnosti.“⁽²³⁾

Učitelka moderní kontemplativní modlitby Cynthia Bourgeault se ve svých knihách vícekrát odkazuje na svatého Simeona (949 – 1022) – tzv. Nového teologa, byzantského mnicha, který zásadně zdůrazňoval pozornost srdce a vypracoval způsoby, jak ji prohlubovat. Podle C. Bourgeault popsál praxi kenóze – odezdání nebo propuštění všeho, co držíme v mysli, ať se jedná o věci dobré či špatné. Takové osvobození a odpoutání se od všeho je základem pozornosti srdce, jež je podle Simeona nutností pro skutečné obrácení (metanoia). Zde je třeba zdůraznit, že duchovní

ctižádost (snaha co nejintenzivněji a nejrychleji postupovat) je v přímém rozporu s pozorností srdce.⁽²⁴⁾ Podle Merтона je metanoia „hluboká proměna srdce, při níž na určité úrovni své bytosti umíráme, abychom se zase našli jako živí a svobodní na jiné, duchovnějším rovině.“⁽²⁵⁾

Podle C. Bourgeault je pozornost ve smyslu naší západní kultury obvykle chápána jako „skrytá energie spojující subjekt s objektem: Věnuji pozornost řízení. Věnuji pozornost přednášce.“ Pokud naše pozornost není dostatečně vyvíčená, silná (koncentrovaná) a stabilní, může být čímkoli „dobrovolně odchycena a bude se otáčet jako větrný kohout ve směru každého nového podnětu.“ Kromě toho však existuje i jiný druh pozornosti, který „neproudí po přímce spojující subjekt s objektem. Jde spíše o jakési tahové napětí jako v trojrozměrném poli vědomí.“ Autorka je přesvědčena, že kontemplativní mistři naší vlastní křesťanské historie tento stav velmi dobře znali. Jde o bdělý stav vědomí, které pravoslavi zná pod pojmem vigilance (bdělost) a západní linie jako „upamatování se“. „Znamená to, že se upamatováváte sami na sebe – v oné hluboké vnitřní usebrané pozornosti. (...) V nanosekundě mezi zánikem jedné myšlenky a vznikem další myšlenky zažíváme

okamžik ryzího vědomí, v němž zmizí polarita subjekt / objekt a vy prostě jen jste. (...) Neexistuje žádné 'vy' a žádný Bůh (...), jen přímé, nerozdělené pocítování jediného, sjednoceného pole bytí, vnímaného z mnohem hlubšího místa uvědomění. A to, co letmo zažíváme v nanosekundě mezi dvěma myšlenkami, se může změnit ve stabilní, trvalý stav.“ Autorka nazývá toto sjednocené pole bytí nedualitou, neduálním vědomím, jednotou.“ ²⁶⁾

Thomas Keating v 70. letech minulého století, kdy v USA rychle stoupal počet lidí (zejména mladých), kteří se zabývali buddhistickou meditací a jinými východními spirituálními cestami, navázal na klenoty křesťanské mystiky a spolu s několika spolupracovníky je začal zpřístupňovat současným generacím jako alternativu vyvěrající z naší vlastní kulturní a duchovní tradice. Moderní křesťanská kontemplace nasměrovaná k širokým vrstvám zájemců mimo klášterní zdi je dnes známá především díky metodě Centering Prayer, kdy oním centrem – středem je právě naše duchovní srdce, k němuž zaměříme pozornost. ²⁷⁾

Poznámky:

²¹⁾ Bourgeault, Cynthia. Srdce kontemplativní modlitby. Praha, Fontána, 2018, s. 66.

²²⁾ Špidlík, Tomáš. Prameny světla. Velehrad, Refugium Velehrad-Roma s.r.o., 1995, s. 255.

²³⁾ Davyová, Marie-Madeleine. Předmluva in: Encyklopedie mystiky I. díl. Praha, Argo, 2000, s. 15. Hésychasté docházejí k vizi tzv. tábořského světla (které viděli apoštolové při proměně Ježíše Krista na hoře Tabor) - nestvořeného světla samotného božství.

²⁴⁾ Podrobněji in: Bourgeault, Cynthia. Srdce kontemplativní modlitby. Praha, Fontána, 2018, část 2. Cesta srdce, kap. Pozornost srdce s. 84 – 87 a kap. Hledání cesty k srdci s. 87 – 89.

²⁵⁾ Merton, Thomas. Kontemplativní modlitba. Praha, Zvon, 1993, s. 70.

²⁶⁾ Bourgeault, Cynthia. Srdce kontemplativní modlitby. Praha, Fontána, 2018, s. 143 – 149.

²⁷⁾ Zásadní informace k tomuto tématu zajišťuje mezinárodní organizace Contemplative Outreach, kterou v roce 1984 spoluzaložil Thomas Keating. Viz <https://www.contemplativeoutreach.org/about-us/>

V. Metoda Centering Prayer

„Kontemplativní modlitba (...) není kouzelný koberec, který nás donese do nebe, ani duchovní šťastná hodinka, není to morálně přijatelná náhražka drog ovlivňujících mysl, ani autohypnóza či stav podobný transu.“ ²⁸⁾
Thomas Keating

Thomas Keating varuje před zaměňováním kontemplativní modlitby za jistý druh charismatu typu mluvení ve vytržení nebo neznámými jazyky (glosolálie), daru uzdravování a děláním zázraků, prorocství a dalších projevů. O charismatech jako zvláštních darech Ducha svatého píše již sv. Pavel v 1. listu Korintským. V současnosti jsou doložitelné např. v působení letničních křesťanů a charismatických hnutí.

Nic z výše uvedených charismat by adept kontemplativní modlitby neměl očekávat. Charismata nebo nejrůznější jiné mystické projevy je nutno chápat spíše jako pobídku k nastoupení duchovní cesty, výzvu k jejímu dalšímu pokračování, nikoli jako cíl, který je nutno neustále naplňovat a dané stavy opakovat. Takový mylný postoj nazývá Keating „duchovním obžerstvím“. ²⁹⁾

V knize *Pozvání k lásce* (Cesta křesťanské kontemplace)³⁰⁾ Keating své pojetí kontemplativní modlitby (obvykle používá název *Modlitba souhlasu*) vsazuje do rámce dlouhodobého mystického postupu, tak jak je znám ze zkušeností významných křesťanských mystiků a světců. Přestože tento postup má své zákonitosti (např. tzv. noc smyslů a noc ducha jako obvykle obtížné fáze duchovní vyprahlosti, po jejichž pozitivním překonání se kontemplativce dopracovává vyšších a vyšších úrovní transformujícího sjednocování čili změny struktury vědomí), vždy je cesta jednotlivce více či méně individuální. Chybou adepta kontemplace je jakékoli očekávání. Nutností je očišťování i v běžném životě – odstraňování sobeckých pohnutek, nárůst pokory, lásky a odevzdání se Božímu vedení. Cynthia Bourgeault v knize *Modlitba usebrání* mluví v tomto smyslu o „Boží terapii“. Ohledně modlitební metody cituje Keatinga: „Metoda modlitby usebrání byla vytvořena jako dialog mezi současnými psychologickými modely a klasickým jazykem křesťanské duchovní cesty“.³¹⁾ V teologickém rámci (jako v každé křesťanské modlitbě) stojí snaha o prohloubení vztahu s Kristem za přítomnosti Nejvyšší Trojice – Otce, Syna a Ducha svatého.

Metoda Centering Prayer Modlitby souhlasu je v podstatě prostá:

* Kontemplující si zvolí tzv. svaté slovo, které znamená úmysl (intenci)

souhlasit s Boží přítomností a jejím působením v jeho nitru. Jde o krátké slovo (např. Bůh, Světlo, Láska, Víra, Ticho, Klid, Amen, Ježíš atd.), které se během modlitby nemění. Změna by přispívala k navozování myšlenek.

* Modlitba je prováděna v pohodlné pozici (např. vsedě, vkleče; nebývá vhodná poloha vleže, která by mohla svádět ke spánku), páteř by měla zůstat rovná (vzpřímená). Nejvhodnější je zavřít oči jako stvrzení toho, že opouštíme vše, co se děje kolem nás i v nás. Ideální je samozřejmě tiché místo.

* Kontemplující obrátí svou niternou pozornost ke svatému slovu. Poté uvolňuje, vyprazdňuje vše, co přichází na mysl. Myšlenky (včetně tělesných počitků, smyslových vjemů, pocitů, představ, duchovních prožitků, úvah, vzpomínek atd.) jsou normálním průvodním jevem při Modlitbě souhlasu. Co je ale důležité – nerozvíjet je, nenechat se vtáhnout do jejich sítě, ale propustit je.

* Přistihne-li se kontemplující, že ho nějaká myšlenka zaujala, ihned (ale jemně) použije svatého slova na znamení souhlasu s Boží přítomností. Tento jev se během modlitby může vícekrát opakovat.

Pokračování příště

PhDr. Ludmila Peřinová, Ph.D.

Zamyšlení nejen nad Stébly sopečného původu

V této postní době se mi dostala do ruky nová básnická sbírka básníka, spisovatele, knižního editora, novináře a fotografa, Vladimíra Stibora. Útlá knížečka nese název

„*Stěbla sopečného původu*“ (vyd. Rysková, 78 str., 2025, ilustrace L. Křížová – Stiborová). Jeho básně i fotografická tvorba se vyznačují svěbytnou poetikou, zahrnující všechny slasti i strasti člověka současnosti – vzpomínky na otce, vztah k přírodě, lásku. A jsou v ní zahrnuty všechny ty otázky a konfrontace, které před nás i nám na tělo klade současná nepokojná doba. A co teprve ten stále omílaný fenomén dnešní doby – totiž kult mládeži. Paradoxně se už ani netýká mládeže, ale třicátníků, neboť už po čtyřicítce je člověk jako pracovní síla „starý“, o padesátce ani nemluvě. Vyznávání kultu mládeži zachází až do extrémů, protože se snaží popřít stárnutí člověka a jeho následnou smrt.

Ale my jsme se nenarodili proto, abychom byli věčně mladí! Naším úkolem je přece růst a zrát „pro věčnou žeň.“ A tak na jednu zjišťujeme, že nemůžeme ztrácet čas „snášením a velebením polopравd“. Že je už nutné hledět na cestu zpřímá, a je-li třeba, konat. Vladimír tuto svou zkušenost sdílí v jedné ze svých básní: Zestárli jsme. Jsme najednou ochotni

ztratit vše / a místo snášení a velebení polopравd / jít namrzlou cestu posypat solí.

Vlastně jsem si v tomto postním období z Vladimírovy knížky vybírala hlavně básně meditativní a modlitby a také ty, které vkládají prsty do ran dnešní doby: „Odpusť nám, co se plahočíme po chrámovém schodišti; moc dobře víme / Nemá konce. A vkládáš-li prsty do mých ran, / myslím na bolest, / na příští. / Náhle zakřičí skály a ten, / co jde první, / táhne na zádech stovky metrů fixních lan, / netuší, že mu jdeš v patách...“

Věříme, že v každé dobré knize čtenář nachází něco, co právě jeho osobně nejvíc oslovuje. Třeba nás nespavce rozhodně oslovuje báseň „Moc toho nenaspiš, Malý princí“: Stačí odhodit poslední minci, / zbavit se sinicí a pout; / zaseptat Můj Malý princí, / zapomněl jsem se pomodlit a zout.

A své malé zamyšlení, bych zakončila jednou z modliteb v básnické sbírce:

„Ten můj Nejvyšší je i tvůj. / A říká-li / jsem-li tvůj otec, / nic se ti nemůže stát. / Neboj se, v tom okamžiku jsi silnější / než kdykoliv předtím.“

Je to krásná odpověď na úzkosti a turbulence dnešní doby a odkazuje nás k Tomu, ke kterému máme v této postní době hledět.

RNDr. Markéta Hlasivcová,
Dialog na cestě

DÝCHÁNÍ

**Dýchání je život.
Zřídlo života.
Jsou 4 druhy dechu.**

1. způsob dýchání je jednoduchý, známý jako vrchní dýchání: pracuje pouze horní část hrudi a plic, pohybuje se jen horní část hrudníku, ale dostává se takto do těla nejméně vzduchu a zvětralý vzduch se dostává do nehlubších koutů. Je na nic – je to ten nejhorší způsob dýchání. Bohužel na Západě nejčastější... Zamlžuje myšlení a způsobuje mentální letargii. Na ten se vykašleme...

2. způsob také není zvlášť dobrý – říká se mu žeberní dýchání, při kterém bránice zůstává v klidu.

3. způsob je spodní – břišní dýchání – je lepší než předchozí dva, ale pořád to není ono. Plíce se celé nenaplní vzduchem, ten se nemůže pořádně vyměnit, takže to opět znamená zadržování vydýchaného vzduchu, páchnoucí dech a nemoci.

4. a nej způsob je plný dech – je důležité mít při dýchání zavřená ústa, dýchat výhradně nosem. Dýcháme-li

ústý, připravujeme se o výhodu filtrace vzduchu nosními dírkami a mechanismu usměrňování teploty. Tělo je od Boha skvěle vybaveno! Navíc, když se pořád dýchá ústy, chřípí se nakonec ucpe a člověka začne sužovat kašel, rýma, těžká hlava a celá řada dalších potíží, třeba i migrény... Tento způsob dýchání prodlužuje lidský život, zahrnuje všechny tři předchozí druhy dechu – vrchní, střední a spodní, což vede k dokonalému naplnění plic vzduchem, jehož prostřednictvím se krev pročišťuje a naplňuje se životodárnou energií. Je to velice snadný způsob dýchání. Ať sedíte, stojíte – musíte být ale v přiměřeně pohodlné pozici a dýchat nosem. Páteř zpřímá.

V tom je celé tajemství správného dýchání!

ZKUSME TO TEĎ:

Sedněte si s rovnou páteří, hlídejte břicho a dejte paže podél těla. Rozevřete hrudník, vystrčte žebra a pak stlačte vědomě bránici dolů, aby vyčnívala i dolní část břicha. Tak budeme moci plně dýchat. Nejsou v tom žádná kouzla, je to jen běžné, rozumné dýchání, vědomé. Musíte do sebe dostat co nejvíce vzduchu a pak všechny ten vzduch ze sebe musíte dostat zase ven a nahradit ho novým. Ano, to prostě – m u s í t e!

V první chvíli to může připadat krkolomné a složité, zdát se to příliš těžké, můžete si i myslet, že to nestojí za námahu... ale za tu námahu to STOJÍ. Zvlášť nyní na jaře, kdy se opět čeká znovuzrození, kdy jsme jakoby neteční, unavení... je třeba zavést si dechovou disciplínu.

Prvních pár vteřin se může trochu točit hlava, ale pak to povolí a začnete jasněji vnímat vše – barvy, odstíny, a za prvních pár minut se budete cítit o mnoho lépe. Přestanete se zadýchávat na schodech, v kopcích, budete mít prokysličený celý organismus.

Pomaloučku se nadechněte a na pár vteřin dech zadržte, na 6 úderů srdce...pak zase zvolna vydechněte. Naučíte se, že existují různé proporce mezi nádechem a výdechem, které mají různý účinek, jako např. očistný, posilující, ozdravný etc.

Nejdůležitější všeobecný způsob dýchání je zřejmě ten, kterému se říká pročišťovací dýchání – a to je třeba provádět každý den na jeho začátku a konci, jakož i na začátku a konci každého cvičení – tělesného, hudebního, pracovního ap.

3 x se zhluboka a naplno nadechněte. Ne takové mělké dýcháníčko, ale pořádné vdechy, opravdu hlubo-

ké, nejhlubší, jaké umíte. Naplňte si plíce, napřimte se a celí se naplňte vzduchem... Ano, takhle...a až se nadechnete potřetí, zadržte ten vzduch na nějaké cca 4 sekundy – 4 úderů srdce – sešpulte rty, jako byste chtěli pískat, ale nenafukujte tváře. Pak trochu z toho zadrženého vzduchu vyfoukněte vši silou otvorem mezi rty. Vyžeňte ho silou, pošlete pryč. Pak se na vteřinu zastavte a zadržte vzduch, co ještě zbývá. Pak ho zase trochu vypusťte a zase vši silou, jaké jste schopni. Znovu se na okamžik zastavte a pak vyfoukněte všechno, co ještě zbývá, tak, aby v plicích nezůstal ani závan vzduchu. Vypusťte ho ze sebe ven, jak nejvíce umíte. Pamatujte si, že v tomto případě MUSÍTE skrze rty vyfouknout vzduch co nejrázněji. No, a budete značně osvěženi! Nepřehánějte to a nijak jinak s dechem neexperimentujte – nemuselo by to dopadnout dobře!

TAK TEDY – RÁNO, VEČER
A NA ZAČÁTKU VŠECH ČINNOSTÍ –
ZKOUŠEJTE A ZKOUŠEJTE
A S RADOSTÍ A BEZ LENOSTI –
TA VÁS ZA 21 DNÍ ÚPLNĚ OPUSTÍ,
AŽ SI TĚLO VYTVOŘÍ
TENTO NÁVYK...
s chutí do toho, teď a tady...

S láskou v Lásce

Mgr. K. M. Lukášová

MALÁ VÝPRAVA DO ARCHITEKTONICKÉHO SVĚTA

Při semestrálním kurzu Univerzity třetího věku, kde jsem posluchačkou, nám historik umění doc. Martin Pavlíček při svých přednáškách představil zajímavou osobnost, českého barokního architekta Jana Blažeje Santiniho Aichela (3. února 1677 Praha – 7. prosince 1723) a jeho architektonické dílo z období baroka na přelomu 17. a 18. století. Jan Blažej Santini pocházel z rodiny italského původu z oblasti Lombardie v severní Itálii, odkud do Čech už v renesanci i v baroku přicházela řada umělců, jak stavitelů, architektů, tak štukatérů nebo i malířů. Do učení vstoupil, jako bylo zvykem, ve 13 letech kolem roku 1690 k Jeanu Baptistovi Matheyemu. Zajímavé je, že Mathey nebyl členem cechu stavitelů a architektů, a proto

samostatný architekt své první dílo, kterým je konvent cisterciáckého kláštera Aula Regia ve Zbraslavi u Prahy.

Z dalších jeho děl, na kterých pracoval, jsou cisterciácký klášter ve Žďáru nad Sázavou, stavby v Mariánském Týnci, v Želivi, Sedlci u Kutné Hory, kaple v Panenských Břežanech, výstavba lodi kostela sv. Petra a Pavla na Slapech, úpravy románské baziliky v Kladrubech, dokonce úpravy katedrály sv. Víta na Pražském hradě aj.

se předpokládá, že malířství pro Santiniho u Matheya byla jen zástěrka, aby se Jan Blažej mohl učit umění architektury, kreslení, projektování, geometrii a všem oborům, které byly s architektonickou tvorbou spjaté. Období studia u něho trvalo 5 let, a poté podnikl tovaryšskou cestu do Bavorska a Paříže, ač byl handicapován s nohou. Následně se pak vydal do Itálie, kde detailně poznal a zamiloval se do architektonického díla Franceska Borominiho, velkého architekta 17. století. Záhy Santini začíná projektovat jako

Jan Blažej Santini byl skutečný génius architektonického světa, který svým uměním dokázal i nemožné. Jeho výjimečná a překrásná architektura oslňuje hrou světél a stínů, harmonií i zvláštní atmosférou...takové jsou stavby významného představitele středoevropského vrcholného baroka, z nichž některé jsou zapsané na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

*Mgr. Jitka Pokorná
NO Úvaly*

Carneval v Bellinzone

Když se řekne karneval, každý z nás si vybaví barevné a pestré masky v průvodu, všechny věkové kategorie, muziku, veselí, spoustu amatérských i profesionálních fotografů a další radosti s tím související. Takhle přesně to vypadalo na začátku března v hlavním městě švýcarského kantonu Ticino Bellinzone. Jindy trochu zdrženliví, důstojní, možná trochu „akurátní“ Švýčari se do oslav Masopustu vrhají každoročně plnou silou a celé rodiny nakupují a vyrábějí nejrůznější masky a v dobrém soutěží o tu nejkrásnější. (Myslím, že skutečně nějaká porota vyhláší po skončení vítěze). Oslava Masopustu je tradičně nejdůležitějším svátkem v celém roce, dokonce ještě významnějším, než jsou Vánoce. Sjíždějí se sem skupiny účastníků z celého Švýcarska, takže jinak poklidné, uhlazené

a důstojné město se na 3 dny změní v rej veselých lidí, kteří se v průvodu, procházejícím ulice města usmívají, zpívají a baví se spolu.

V páteční odpoledne odcházejí lidé dříve z práce a děti s celými třídami se přemisťují do centra, kde je jakási „generálka“ na další dny. V sobotu potom od 10 hodin se všechny skupiny dětí shromáždí na jednom místě, odkud vycházejí do ulic, aby předvedly masky, které si samy ve škole vyrobily. Je to poměrně náročné, neboť je třeba udržovat určitý harmonogram a plán a zároveň udržet čekající nedočkávané děti relativně v klidu, než na ně přijde řada. V neděli pak nastoupí skupiny dospělých „maskovaných“ účastníků a také hudební skupiny, které dokáží nadělat spoustu muzikálního rámu-su. Chvillemi to připomíná Matějskou pouť, kde zprava hraje jedna skupina, zleva druhá, samozřejmě každá něco jiného, takže chvillemi je to náročné

a kdo má dobrý hudební sluch, tak trochu trpí. Ale pohled na nádherné kostýmy a masky to vynahradí a každý rád setrvá na své pozici na chodníku, odkud dobře vidí. Nedělní průvod vysílá živě regionální televize, takže kdo se nedostane na pozici odkud by dobře viděl, sleduje zábavu na obrazovce.

Je to opravdu krásný zážitek, který tak trochu připomíná karneval v Riu de Janeiru, jen v menším měřítku. Strhne Vás svojí atmosférou a ať chcete nebo ne, přenese na vás dobrou náladu.

Jen pro zajímavost – když jsem se ptala svého lektora italštiny jak se řekne Masopust, tak řekl – to je jednoduché – Maso se řekne carne, půst – vale (dáte masu vale na 40 dní) – a je to:-)

Možná bychom potřebovali takovéto karnevaly častěji, abychom si zlepšili v současné neradostné době náladu. Ale je to tak, že jaké si to uděláme, takové to máme.

Sláva karnevalu, už se těším na příští rok!

Renata Velišková

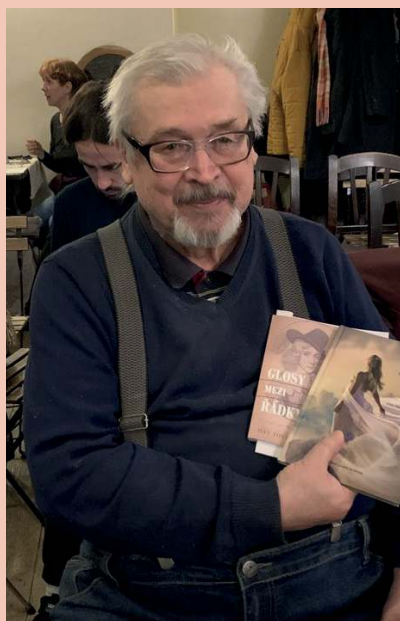

Vážené kolegyně a vážení kolegové, milí přátelé a literární příznivci.

Jako vzpomínku na našeho kolegu a dlouholetého člena Dialogu na cestě a Pražského klubu spisovatelů při Obci spisovatelů, s nímž jsme strávili mnoho pěkných tvůrčích odpolední i večerů, uvádíme na <https://www.youtube.com/@dialognaces-te4915>, zkrácený záznam jeho vystoupení v Městské knihovně v Praze – pobočka Hradčany, pořízený před několika lety.

Ing. Ivan Fontana, vlastním jménem Mojmir Soukup (* 1946, † 2025), zemědělský inženýr, básník, autor aforismů a próz. Pod svým vlastním jménem publikoval vědecké práce z oblasti ochrany půdy a vody. Byl dalším z českých autorů, kteří se programově věnovali tvorbě aforismů, a vydal řadu sbírek zamě-

řených na tento žánr. Kromě aforismů psal i poezii a knížky citátů.

PhDr. Olga Nytrová

VYVĚŠENÉ ČASOPISY A KALENDÁŘE

Na www.ccsch.cz/casopisy-ke-stazeni.html jsou vyvěšeny časopisy a kalendáře, např. je zde vyvěšeno již osm kalendářů Blahoslav. V současnosti editoři a redaktoři O. Nytrová a V. Strachota dokončili kalendář Blahoslav 2025, který již také vyšel. Přispěla do něj opět řada autorů z Obce spisovatelů a Dialogu na cestě. Najdete zde i dvoměsíčník Husita a týdeník Český zápas, do nichž přispívají i členové a příznivci Dialogu na cestě a Pražského klubu spisovatelů.

RNDr. M. Hlasivcová

Dialog na cestě YouTube

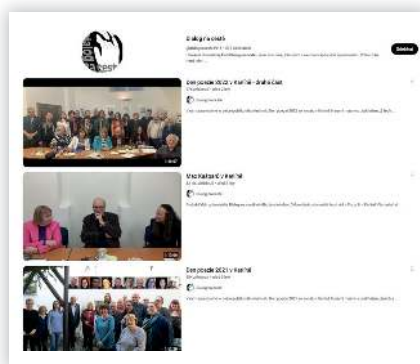
Vaši laskavé pozornosti opět doporučujeme (kanál na videotéce YouTube): https://www.youtube.com/@dialog_naceste4915/videos

Zásluhou Ing. Václava Strachoty zde přibývají pořady se zajímavými osobnostmi, které vystupovaly v Karlině.

Nově jsou vyvěšeny pořady:
„3 básničky 3 básnické sbírky“
„Múzy básníkovi: Benefice pro Lojzu Marhoulu“

Z dalších jmenujme např. zajímavé přednášky a besedy prof. Petra Čorneje, Alexandra Tomského, prof. Maxe Kašparů, dr. Ladislava Heryána, MUDr. Bohumila Ždichynce ad. Při sledování dalších nabízených pořadů můžete zavzpomínat na dr. Radima Uzla, dr. Jana Vodňanského, Táňu Fischarovou a další pozoruhodné osobnosti, s nimiž se už můžeme setkat pouze prostřednictvím videozáznamů.

Z minulého roku jsou vyvěšena zajímavá setkání např. s Ing. Radovanem Voříškem, psychoterapeutem a lektorem prevence na poli drogových závislostí; Alexanderem Tomským, českým politologem, publicistou, filosofem, spisovatelem a nakladatelem a též překladatelem z angličtiny a češtiny; profesorem Maxem Kašparů, knězem, psychiatrem a zároveň spisovatelem. Naleznete zde též loňský videozáznam z večera k oslavě 20 let Dialogu

na cestě v Galerii Cesty ke světlu. Texty, úvahy, eseje, články i verše z připravovaného almanachu recitují skvělí herci Vilém Udatný a Petra Jungmanová. Objevíte zde též příspěvky teologů, filosofů, básníků, např. Milana Balabána, Ladislava Hejdánka, Maxe Kašparů, Alexandra Tomského, Ivo Tretery, Jana Hellera, Jana Kačera, Niny Divíškové, Jitky Molavcové a dalších. Tento reprezentativní večer korunuje 20 let tvůrčí činnosti sdružení Dialog na cestě. Řada autorských příspěvků je inspirativní, dává podněty k přemýšlení, k hledání osobní škály hodnot. Ukazuje možnosti dialogu a vzájemného porozumění.

Pokud Vás některý pořad osloví, budeme moc rádi, když ho doporučíte ke zhlédnutí někomu z přátel či z rodiny nebo i známým. Pomůžete dobré věci. Přispějete k šíření myšlenek, které jsou pro naši kulturu zásadní, upozorňují na důležité ideje a podněty, oživují škálu hodnot lidem všech generací.

80

let od konce války nejen v Havlíčkově Brodě

Program

**Husův sbor
Dobrovského 2014
Havlíčkův Brod**

**v sobotu
3. května 2025**

- 14:00 Bohoslužba Církve československé husitské**
Slouží místní duchovní Kateřina Merglová
a patriarcha církve Tomáš Butta.
- 15:30 Pietní průvod k Památníku obětem války**
- 16:30 Komentovaná prohlídka výstavy GMVHB**
— **Konec války v Havlíčkově Brodě**
- 18:00 Koncert vážné hudby**
— **Hana Málek-Vítková a Lucie Schinzelová**

Záštita

Změna programu vyhrazena

Starosta Zbyněk Stejskal

poslanec PS PČR

Ivan Bartoš

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

senátor Jan Tecl

patriarcha ČČSH

Tomáš Butta

brněnský biskup ČČSH

Juraj Dovała

facebook.com/HusuvSborHB